

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Dariusz Piontkowski – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Artur Górecki – dyrektor Departamentu Kształcenia Ogólnego i Podstaw Programowych, tel. 22 34 74 792</p>	<p>Data sporządzenia 24.10.2022 r.</p> <p>Źródło: art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. c, d i g ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji i Nauki – 168</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Aktualna podstawa programowa kształcenia ogólnego określona w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467, z późn. zm.), wymaga zmiany w zakresie przedmiotów: język polski, język łaciński, podstawy przedsiębiorczości oraz geografia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowane zmiany polegają na:

- 1) dodaniu w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu język polski części dotyczącej zalecanych gier o walorach edukacyjnych;
- 2) określeniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu język łaciński – zakres podstawowy, co umożliwi poszerzenie oferty kształcenia w liceach ogólnokształcących i technikach o ten język oraz wybór tego języka jako drugiego języka obcego;
- 3) zastąpieniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu podstawy przedsiębiorczości – podstawą programową kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie – zakres podstawowy oraz określeniu podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie – zakres rozszerzony; zmiana ma na celu rozwijanie kompetencji uczniów szkół ponadpodstawowych potrzebnych w dynamicznie zmieniającym się świecie (w szczególności kształtowanie postaw przedsiębiorczych oraz uczenie młodych ludzi efektywnego zarządzania własnymi finansami);
- 4) dodatkowo, w konsekwencji zmiany przedmiotu podstawy przedsiębiorczości na przedmiot biznes i zarządzanie w opisie warunków i sposobu realizacji przedmiotu geografia wprowadzono zmianę polegającą na zastąpieniu odesłania do przedmiotu podstawy przedsiębiorczości na przedmiot biznes i zarządzanie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dane na temat nauczania języków klasycznych w krajach UE są dostępne np. w publikacji pt. *Kluczowe dane o nauczaniu języków w szkołach w Europie 2017*, Raport Eurydice Edukacja i Szkolenia¹. Wynika z nich, że większość systemów edukacji, w których obowiązują zalecenia, przepisy dotyczące nauki języków klasycznych na poziomie szkoły średniej pierwszego stopnia można podzielić na dwie grupy. Pierwsza grupa to kraje, których języki narodowe wywodzą się bezpośrednio z łaciny lub języka greckiego klasycznego. Taka sytuacja dotyczy Belgii (Wspólnota Francuska), Grecji, Francji, Cypru i Rumunii. Druga grupa obejmuje kraje, w których uczniowie realizują różne ścieżki kształcenia na poziomie szkoły średniej I stopnia. W Niemczech, Luksemburgu, na Węgrzech, w Holandii, Austrii, Szwajcarii i Liechtensteinie uczniowie na tym etapie kontynuują naukę w różnych typach szkół. Greka lub łacina są przedmiotami obowiązkowymi lub fakultatywnymi dla uczniów uczęszczających do większości szkół ogólnokształcących, takich jak Gymnasium w Niemczech, Austrii i Liechtensteinie czy Voorbereidend wetenschappelijk Onderwijs (VWO) w Holandii. W Chorwacji łacina i greka są obowiązkowe dla niewielkiej mniejszości uczniów realizujących fakultatywny program „kształcenia klasycznego” w szkole podstawowej (osnovna škola).

Większość krajów europejskich wydaje zalecenia lub przepisy w odniesieniu do nauczania języków klasycznych na poziomie szkoły średniej II stopnia. Zazwyczaj greka lub łacina są dostępne jako przedmioty do wyboru uwzględnione w podstawie programowej dla klas o profilu humanistycznym lub językowym w szkołach średnich drugiego stopnia. Często centralne władze oświatowe wymagają, aby te języki były dostępne w ofercie kształcenia. Łacina jest na ogół częściej nauczana niż greka.

Języki klasyczne rzadko kiedy są obowiązkowe. Tylko sześć krajów europejskich wprowadziło obowiązkową naukę języka klasycznego dla wszystkich uczniów szkół średnich. Język grecki klasyczny jest obowiązkowym przedmiotem w Grecji i na Cyprze w szkołach średnich I stopnia (trwających trzy lata) oraz w pierwszej klasie szkoły średniej II stopnia, kiedy to wszyscy uczniowie realizują wspólny program nauczania. Łacina jest obowiązkowym przedmiotem dla wszystkich uczniów

¹) http://eurydice.org.pl/wp-content/uploads/2017/12/KDL_PL_2017.pdf str. 53–55.

szkół średnich I stopnia w Rumunii (przez jeden rok, w klasie VIII) oraz przez jeden rok dla wszystkich uczniów ogólnokształcących szkół średnich II stopnia w Chorwacji, Czarnogórze i Serbii.

Zarówno język grecki klasyczny, jak i łacina są obowiązkowe dla uczniów w niektórych szkołach lub w ramach niektórych ścieżek kształcenia w Niemczech, Grecji, Chorwacji, Włoszech, Holandii, Rumunii i Islandii. Na przykład w Niemczech, łacina i greka są obowiązkowymi przedmiotami dla uczniów Gymnasium uczęszczających do klas o specjalizacji w zakresie języków klasycznych, którzy chcą uzyskać Allgemeine Hochschulreife.

Wszystkie kraje posiadające rozwinięte i znaczące gospodarki rozumieją znaczenie przedsiębiorczości oraz podstawowej wiedzy ekonomicznej. Istnieje jednak różnica w sposobie przekazywania tej wiedzy. Część państw narzuca szkołom ogólny program np. Kanada, Szwecja czy Wielka Brytania. Z kolei kraje takie jak Holandia czy USA zostawiają szkołom wolną rękę. Występują również modele mieszane (na przykład w Finlandii), gdzie ministerialny program nauczania traktowany jest jako baza, wokół której szkoły niezależnie tworzą swój własny program. Wiele krajów kładzie nacisk na przekazywanie umiejętności przedsiębiorczych poprzez praktykę. W tym celu stosuje się m.in. studia przypadku i symulacje, prace zespołowe, burze mózgów, tworzenie map myśli, czy spotkania z lokalnymi przedstawicielami biznesu.

Nauczanie przedsiębiorczości jest najbardziej rozpowszechnione w szkolnictwie średnim II stopnia. W połowie krajów biorących udział w raportowaniu²⁾ nauczanie przedsiębiorczości stanowi część programu szkolnego w szkolnictwie podstawowym jako cel międzyprzedmiotowy. W roku 2014/2015 przedsiębiorczość została włączona do zestawu obowiązkowych przedmiotów w szkołach podstawowych w czternastu krajach. W szkołach średnich II stopnia nauczanie przedsiębiorczości jest znacznie bardziej rozpowszechnione, a sposoby włączania tej tematyki do programów szkolnych – dużo bardziej zróżnicowane. Przedsiębiorczość może stanowić odrębny przedmiot (tak jak w przypadku Polski) czy też stanowić integralną część przedmiotu obowiązkowego lub do wyboru (przeważnie w naukach społecznych, ekonomii lub elementach zarządzania).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Szkoły ponadpodstawowe: 1) liceum ogólnokształcące, 2) technikum	3 154 1 861	Dane Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30.09.2022 r.	Dodanie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu język łaciński, który będzie mógł być nauczany jako drugi język obcy, co umożliwi poszerzenie oferty kształcenia w szkołach ponadpodstawowych o ten język. Zastąpienie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla przedmiotu podstawy przedsiębiorczości podstawą programową kształcenia ogólnego dla przedmiotu biznes i zarządzanie, który kładzie nacisk na praktyczne aspekty przedsiębiorczości i edukacji finansowej. Wprowadzenie możliwości wyboru przedmiotu biznes i zarządzanie w zakresie rozszerzonym, powinno sprzyjać rozwojowi wiedzy i umiejętności uczniów w tym obszarze.
Nauczyciele przedmiotu język łaciński w szkołach ponadpodstawowych (licea ogólnokształcące i technika)	173		Wprowadzenie możliwości nauczania języka łacińskiego w liceum ogólnokształcącym i technikum jako drugiego języka obcego może mieć wpływ na wymiar zatrudnienia nauczycieli posiadających kwalifikacje do nauczania języka łacińskiego.
Nauczyciele uczący przedmiotu podstawy przedsiębiorczości w szkołach ponadpodstawowych (licea ogólnokształcące i technika)	4 476		Nauczyciele mający obecnie kwalifikacje wymagane do nauczania przedmiotu podstawy przedsiębiorczości będą mogli nauczać przedmiotu biznes i zarządzanie; będą mieli również możliwość uczestniczenia w szkoleniach doskonalących, które będą organizowane przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli.
Uczniowie uczący się języka łacińskiego i kultury antycznej w szkołach ponadpodstawowych (licea ogólnokształcące i technika)	8 822		W roku szkolnym 2021/2022 prawie 9 000 uczniów uczyło się w szkołach języka łacińskiego i kultury antycznej (w zakresie podstawowym lub w zakresie rozszerzonym). Nauczaniem języka łacińskiego mogą być zainteresowani uczniowie, którzy wybiorą przedmiot język łaciński i kultura antyczna jak również uczniowie, którzy będą zainteresowani wyłącznie nauką języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.

²⁾ Nauczanie przedsiębiorczości w szkołach w Europie, Raport Euridice (<https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/>).

Wydawcy podręczników do przedmiotów język łaciński i kultura antyczna oraz podstawy przedsiębiorczości	7	Dane Ministerstwa Edukacji i Nauki według stanu na 21.10.2022 r.	Konieczność przygotowania i wydania nowych podręczników do przedmiotu język łaciński oraz biznes i zarządzanie.
--	---	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 2) Forum Związków Zawodowych;
- 3) Komisję Krajową Federacji Regionów i Komisji Zakładowych „Solidarność 80”;
- 4) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 5) Komisję Krajową NSZZ Solidarność;
- 6) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 7) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 8) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 9) Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 10) Sekcję Oświaty KNSZZ „Solidarność 80”;
- 11) Wolny Związek Zawodowy „Solidarność – Oświata”;
- 12) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisję Krajową;
- 13) Związek Nauczycielstwa Polskiego;
- 14) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 15) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 16) Alians Ewangeliczny;
- 17) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 18) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 19) Federację Przedsiębiorców Polskich;
- 20) Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelna Organizacja Techniczna;
- 21) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 22) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 23) Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej;
- 24) Komitet Nauk Pedagogicznych PAN;
- 25) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 26) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 27) Konfederację Lewiatan;
- 28) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 29) Ogólnopolskie Porozumienie Rad Rodziców;
- 30) Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych;
- 31) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 32) Polską Akademię Umiejętności;
- 33) Polską Izbę Książki – Sekcję Wydawców Edukacyjnych;
- 34) Polską Radę Ekumeniczną;
- 35) Polski Związek Głuchych;
- 36) Polski Związek Niewidomych;
- 37) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną;
- 38) Polskie Towarzystwo Ekonomiczne – Zarząd Krajowy;
- 39) Polskie Towarzystwo Historyczne;
- 40) Polskie Towarzystwo Informatyczne;
- 41) Polskie Towarzystwo Matematyczne;
- 42) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 43) Radę Dialogu z Młodym Pokoleniem II kadencji;
- 44) Radę Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk;
- 45) Radę Szkół Katolickich;
- 46) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 47) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 48) Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich;
- 49) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 50) Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej;

- 51) Stowarzyszenie Nauczycieli Matematyki;
- 52) Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów;
- 53) Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich;
- 54) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej – Zarząd Główny;
- 55) Unię Metropolii Polskich;
- 56) Unię Miasteczek Polskich;
- 57) Związek Gmin Wiejskich RP;
- 58) Związek Miast Polskich;
- 59) Związek Powiatów Polskich;
- 60) Związek Województw RP;
- 61) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 62) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt rozporządzenia został również przekazany do zaopiniowania przez Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka.

Projekt rozporządzenia został również przekazany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego, Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji i Nauki zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							Łącznie (0-10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10		
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	

(w mln zł, ceny stałe z r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	-						
Niemierzalne	-	-						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Brak.

9. Wpływ na rynek pracy

Rozporządzenie nie ma wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu | Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów rozporządzenia nastąpi po jego wejściu w życie. Proponuje się aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Podstawa programowa podlega okresowym przeglądom i analizom pod kątem potrzeby zmian.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.